

teur van *De Tijd*, had Poels in zijn krant gesteund. Er ontstond een felle polemiek met *De Maasbode*. Op 6 december verscheen een communiqué van de Nederlandse bisschoppen waarin het interconfessionalisme werd afgewezen; voor de mijnwerkersbond werd echter een uitzondering gemaakt. De dag daarop maakte Geurts zijn aftreden als hoofdredacteur van *De Tijd* bekend; hij werd door de Roermondse bisschop Drehmanns benoemd tot docent kerkgeschiedenis aan zijn groot-seminarie.³² Geurts' tegenstanders onder leiding van Thompson legden zijn ontslag uit als een triomf voor hun opvattingen. Waarschijnlijk was het Thompson die in een anoniem artikel in de Parijse integralistische krant *L'Univers* (13 december 1911) Geurts afschilderde als 'modernisant'. Geurts reageerde hierop woedend in *De Tijd* van 14 december 1911, waarop in de Parijse krant werd gesteld dat men hem niet had 'taxé d'hérésie notoire méritant le bûcher de l'inquisition, mais simplement de tendances inquiétantes'.

Intussen had kardinaal Van Rossum ingegrepen. In een verklaring afgegeven aan de Romeinse correspondent van de katholieke krant *La Croix* (11 januari 1912) verzekerde hij Geurts te kennen als 'l'un des prêtres les plus respectables du clergé hollandais, dont la doctrine ne saurait donner lieu à aucun soupçon et chez lequel il n'y eut jamais ombre de modernisme'.³³ Hierop ontving Van Rossum van de redactie van *De Maasbode* een verzoek om duidelijk te maken of hij daarmee ook de opvattingen van deze krant wilde verwerpen.³⁴ Het hier gepubliceerde antwoord van Van Rossum (document I) voldeed de redactie kennelijk niet. Vrijwel per kerende post wendde zij zich tot staatssecretaris Merry del Val met een brief die neerkwam op een denunciatie van Geurts en diens bisschop Drehmanns, en – meer bedekt – kritiek op Van Rossum (document II). Dit schrijven was kennelijk door Thompson geïnspireerd.³⁵

Ook van andere zijde werd druk uitgeoefend op Van Rossum. Commissarissen van *De Maasbode* hadden bij geruchte vernomen, dat kardinaal Van Rossum bezig was een pauselijk blijk van goedkeuring voor *De Tijd* te regelen. Uit angst voor het voortbestaan van hun blad, dat door het optreden van Thompson als hoofdredacteur toch al groot gevaar liep, dreigden zij tegenover bisschop

32. Vlg., ook voor het volgende, N. Schrama, 'P.J.H. Geurts als hoofdredacteur van De Tijd', *Jaarboek KDC* 18(1988), 196-208.

33. Zie, ook voor het voorgaande: E. Poulat, *Intégrisme*, 222-224; Rogier, *In vrijheid herboren*, 538-540.

34. Deze brief heb ik niet in het archief van Van Rossum aangetroffen.

35. Enkele zinnen keren woordelijk terug in een brief van Thompson aan Benigni, 27 april 1912 (ASV, Fondo Benigni, scatola 12, f 283-284).